

Β.Βεσκούκης

Υπουργείο Πληροφορικής

Μερικά ερωτήματα πάνω σε μια "ιδιαίτερη" πρόταση

Είναι αρκετός καιρός που θέλουμε να σχολιάσουμε την σχετική πρόταση που ακούσαμε, όμως κάτι η επικαιρότητα, κάτι η υπομονή που απαιτείται μέχρις ότου δει κανείς "πού πάει το πράγμα", το αναβάλλαμε. Σκεφτήκαμε, λοιπόν, ότι μια πρόσφορη στιγμή σχολιασμού είναι κοντά στις εθνικές εκλογές, οι οποίες μάλλον αποτελούν παρελθόν τη στιγμή που διαβάσετε τις γραμμές αυτές. "Υπουργείο πληροφορικής": κυβερνητικό χαρτοφυλάκιο, αρμόδιο για την δημιουργία της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ελλάδα, δια μέσω του σχεδιασμού και του συντονισμού όλων των έργων (Γ' ΚΠΣ και όχι μόνο) που θα οδηγήσουν σε αυτή.

Το θέμα είναι αρκετά σοβαρό και πριν τοποθετηθούμε επιγραμματικά έστω, ίσως πρέπει να θέσουμε κάποια κριτήρια για τη μελέτη ανάλογων προτάσεων. Πρώτον, ένα υπουργείο οφείλει να σχεδιάζει, να προτείνει στη βουλή και να συντονίζει το έργο που επιτελείται σε κάποιον τομέα, με σκοπό την ικανοποίηση στόχων της κοινωνίας. Δεύτερον, οι εμπλεκόμενοι ως λειτουργοί, σε οποιαδήποτε δημόσια θέση, πρέπει να είναι τύποις και ουσία αδιάφθοροι, δηλαδή να μην μπορεί να αναγνωριστεί, αλλά και να μην υπάρχει συσχέτιση των οικονομικών τους συμφερόντων με το αντικείμενο του Υπουργείου. Τρίτον, στρατηγικά, το (οποιοδήποτε) υπουργείο, οφείλει να εξυπηρετεί μακροπρόθεσμους στόχους ανάπτυξης και ευημερίας και όχι πρόσκαιρης διαχείρισης ενός ζητήματος. Και τέταρτον, οι κοινωνικοί συσχετισμοί πρέπει να εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος ίδρυσης ενός νέου Υπουργείου.

Η διατύπωση των παραπάνω κριτηρίων, επιδέχεται, όπως πολλά πράγματα σε μια εποχή που όλα επαναπροσδιορίζονται, αρκετές ερμηνείες. Εμείς θα συνεχίσουμε τη συζήτηση με βάση τη "δική μας" ερμηνεία και, ασφαλώς, είμαστε ανοιχτοί σε διάλογο. Και επειδή δεν είναι σκόπιμο να δώσουμε απαντήσεις από την πρώτη αναφορά μας στο ζήτημα, θα αρκεστούμε στο να θέσουμε ερωτήματα και να κάνουμε λίγα σχόλια.

Πώς άραγε συζήτησε και διαμόρφωσε ως στόχο της η ελληνική κοινωνία την εισαγωγή της πληροφορικής και της κοινωνίας της πληροφορίας; Μέσω γενικών αναφορών στις σχετικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποιος ενημέρωσε την ελληνική κοινωνία, σχετικά με το τι είναι η "κοινωνία της πληροφορίας"; Ποιους αφορά; Πώς λειτουργεί; Πώς ελέγχεται από τον Πολίτη; Θεωρείται τίποτε από αυτά "γνωστό" ή "αυτονόητο" και γιατί; Η άποψη ότι "η κοινωνία της πληροφορίας είναι κάτι που παντού υπάρχουν υπολογιστές και δίκτυα και που όλοι μπορούν να πληροφορούνται", είναι τουλάχιστον αφελής, πονηρή θα λέγαμε εμείς. Είναι στόχος της ελληνικής κοινωνίας η "πληροφορία"; Και με ποια έννοια; Ποια μεγάλα προβλήματα θα λυθούν με την "πρόσβαση στην πληροφορία"; Το ασφαλιστικό; Η ανεργία; Οι εργασιακές σχέσεις; Η ανάπτυξη; Από αυτή τη σκοπιά, τι εξυπηρετεί το "υπουργείο πληροφορικής";

Εστω, όμως, ότι σφάλλουμε στα παραπάνω ερωτήματα και ότι η ελληνική κοινωνία γνωρίζει τις απαντήσεις (υπόθεση ασφαλώς ρητορική). Ποιος επιχειρεί να μπει μπροστά στην ίδρυση του εν λόγω υπουργείου; Ο δικηγορικός σύλλογος, που δεν γνωρίζει από πληροφορική, αλλά αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της κοινωνίας της πληροφορίας; Οι παραγωγικές τάξεις δια των εκπροσώπων τους; Οι επιστήμονες, έστω, της πληροφορικής; Κανείς εξ' αυτών, αγαπητοί αναγνώστες. Μπαίνει μπροστά ένα όργανο που εκπροσωπεί κάποιες από τις επιχειρήσεις πληροφορικής, δηλαδή νομικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου με σκοπό το κέρδος.

Οι επιστήμονες πληροφορικής κάποτε προσπάθησαν, αλλά ούτε επιμελητήριο δεν κατάφεραν να φτιάξουν, όχι υπουργείο...

Εστω, πάλι, ότι δεν έχουμε καταλάβει τίποτε και ότι πράγματι το υπουργείο πληροφορικής θα λύσει πολλά από τα προβλήματα και θα ικανοποιήσει μελλοντικούς στόχους της ελληνικής κοινωνίας. Πώς και ξέφυγε από τους χιλιάδες υποψήφιους των πρόσφατων εκλογών; Γιατί κανένα κόμμα δεν το συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά του; Γιατί κανένας υποψήφιος δεν αναφέρθηκε ή έστω δεν εξήγγειλε ότι θα ασχοληθεί με την ίδρυση του εν λόγω Υπουργείου; Γιατί δεν συζητήθηκε σε κανένα από τα εκατοντάδες "πάνελ" που έλαβαν χώρα στην τηλεοπτική (τεχνικά πρωτόγονη) εκδοχή της "κοινωνίας της πληροφορίας" την οποία ζήσαμε προεκλογικά;

Οσο για τους συσχετισμούς, εδώ τα ερωτήματα είναι απλούστερα: Το ξέρει το ΤΕΕ ότι έχει προταθεί τέτοιο Υπουργείο; Το γνωρίζει η ΕΠΥ ή ότι έχει απομείνει από αυτή; Υπάρχουν γραπτές θέσεις τους επί του θέματος και ποιες είναι αυτές; Ο επαγγελματικός κόσμος της πληροφορικής θα ενημερωθεί από τους θεσμικούς εκπρόσωπούς του εν όψη, για παράδειγμα, των εκλογών του ΤΕΕ τον Ιούνιο ή μέσω ενός διαλόγου την πρωτοβουλία για τον οποίο θα αναλάβει η ΕΠΥ; Το Υπουργείο θα κατοχυρώσει επαγγελματικά δικαιώματα μελετητών και εργοληπτών στην πληροφορική και με πρωτοβουλία τίνος; Μήπως των επιχειρηματιών που σήμερα κάνουν την δουλειά τους με δυναμικό που το θεωρούν αναλώσιμο;

Η μήπως, τελικά, ο στόχος είναι "η κατάστροψη ενός επιχειρηματικού (σημ.: και όχι απλά επιχειρησιακού) σχεδίου για την διανομή των κεφαλαίων του Γ' ΚΠΣ"; Αν πρόκειται μόνο (ή κύρια) για κάτι τέτοιο, πού, άραγε, χρειάζεται ένα Υπουργείο και δεν αρκεί μια γραμματεία ή ένα επιμελητήριο; Να τονίσουμε αυτό που ο τακτικός αναγνώστης της στήλης γνωρίζει: είμαστε υπέρ της ανάπτυξης της πληροφορικής στην υπηρεσία του πολίτη και ποτέ δεν κάνουμε αντίλογο για τον αντίλογο. Προς το παρόν, δεν θα επεκταθούμε άλλο επί του θέματος, περιμένοντας αντιδράσεις και διάλογο. Θα κάνουμε μόνο την (αφελή;) παρατήρηση, ότι αν το Υπουργείο Υγείας είχε δημιουργηθεί από την πίεση των ιδιωτών επιχειρηματιών ιδιοκτητών νοσοκομείων, ακόμη και η σημερινή δημόσια υγεία θα ήταν ανύπαρκτη. Αλλά είπαμε: οι εποχές αλλάζουν και αν η υγεία θεωρήθηκε κάποτε δημόσιο αγαθό, δεν είναι υποχρεωτικό το ίδιο να συμβεί και με την πληροφορία, πολύ περισσότερο με τις "δουλειές" που σχετίζονται με αυτή.

Δημοσιεύτηκε στο OPEN Newsletter

τον Απρίλιο του 2000